

[Hans Hækkerup]

Det er stadig 4 mill. t, som vi fastsatte det dengang, og selv om olieforbruget er faldet, bl.a. på grund af kullene, er det således, at kulmarkedet jo ikke er mindre sårbart end oliemarkedet, snarere tværtimod.

Lone Dybkjær (RV):

Nej, men af det, der er sagt om den socialdemokratiske energipolitik, har jeg forstået, at det, at man spiller på flere energistrengte, alt andet lige øger vores forsyningsikkerhed, og det er trods alt det, der er sket.

Det næste, jeg vil sige, er: hvor går grænsen for denne forsyningsikkerhed? I virkeligheden kan man sige: 4 mill. t olieækvivalent er latterlig lidt. I virkeligheden bør den måske være 8 mill. t olieækvivalent, for så er vi dobbelt så godt forsynet, ikke? Til det er der kun at sige, at det handler også en lille smule om, hvad det koster. En gang imellem er der jo også visse private indkøb, man er nødt til at udskyde, fordi man ikke har råd til dem. Nøjagtig den samme situation er vi faktisk i i Danmark, og det er de afvejninger, man er nødt til at foretage. Jeg er godt klar over, at det ikke indgår i hr. Hans Hækkerups betragtninger, men det indgår altså i nogle af vores. Ud fra hr. Hans Hækkerups betragtninger skulle man nærmest tro, at det var en ulykke, hvis det blev billigere for forbrugerne. Her synes jeg, at hr. Tinnings spørgsmål er mere relevant. Hr. Hans Hækkerup syntes nærmest, det var forargeligt, hvis det blev en anelse billigere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det energipolitiske udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet.

(Fremsat 23/1 85).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Hjortnæs (S):

Socialdemokratiet kan give tilslutning til det lovforslag, der her foreligger fra miljøministeren. Det lever sådan set op til intentionerne i beslutningsforslag nr. B 74 fra sidste samling, men jeg må alligevel gøre den tilføjelse, at selv om vi giver tilslutning til det, vil vi ikke uden videre også acceptere bemærkningerne til lovforslaget. Der er jo nogle bemærkninger om, at ministeren ikke agter at fremsætte forslag om ændring af loven om kemiske stoffer og produkter, og det kan da godt være, at det er fornuftigt, men det vil vi godt have lov til at bore en lille smule i. Jeg forstår, at ministeren har været i kontakt med de såkaldte berørte interesseorganisationer. Jeg vil da gerne vide, hvad det er for nogle berørte interesseorganisationer, der har udtalt sig, og om det nu også er fornuftigt at forholde sig præcis sådan til det, som ministeren her forestiller sig.

Når vi drøfter klageadgang her i folketinget, sker der ofte det, at der er nogle, der synes, at vi klager alt for meget her i landet, og at man derfor må gøre et eller andet for at begrænse klageadgangen. Ved forskellige lejligheder har man så været fremme med forslag om en klageafgift. Når jeg nævner det, er det, fordi jeg gerne vil udtrykke min glæde over, at ministeren ikke er hoppet på den vogn og foreslår afgifter.

I øvrigt skal jeg kun sige, at det vistnok var Hal Koch, der i sin tid talte om demokratiets væsen, og jeg tror, det er helt i overensstemmelse med demokratiets væsen, at brede folkelige organisationer får mulighed for at indklage de afgørelser, som myndighederne træffer.

Jeg forstår, at ministeren har skønnet, at organisationen Greenpeace ikke er af en sådan karakter, at den bør have klageadgang for så vidt angår dumpning i havet, og jeg spørger mig selv, om det nu er et klogt skøn, ministeren har udøvet her. Jeg tror det egentlig ikke, og hvis ikke ministeren er i stand til at fremføre meget vægtige argumenter i dag

[Hjortnæs]

eller under udvalgsarbejdet, må jeg nok sige til ministeren, at vi vil være indstillet på at udvide klageadgangen til også at omfatte Greenpeace.

Med disse bemærkninger kan jeg give tilslutning til lovforslaget.

Ahlmann-Ohlsen (KF):

På vegne af kristeligt folkeparti og det konservative folkeparti skal jeg give tilslutning til lovforslaget.

Skrumsager Skau (V):

Da venstres ordfører vedrørende dette spørgsmål, hr. Sønderby, desværre ikke kan være til stede, skal jeg kort sige på venstres vegne, at vi fuldstændig kan tilslutte os det lovforslag, som miljøministeren her har fremsat.

Margrete Auken (SF):

Det kan vi naturligvis også, al den stund det er en opfølgning af et forslag, som SF fremsatte, og som der skete nogen reduktion i ved vedtagelsen i foråret.

Jeg synes nok, at det er ved at blive en lille smule forkølet efterhånden. F.eks. kan jeg slet ikke forstå det, der står i bemærkningerne om nogle ukendte berørte interesseorganisationer, som skulle have givet afkald på klageadgang for at få en økotoksikolog. Jeg synes godt, forslaget kunne have været forsynet med en oplysning om, hvilke organisationer det er, som kaldes berørte i denne sammenhæng. Er det de organisationer, som oprindeligt var nævnt i vores forslag, og som der ikke blev sat spørgsmålstejn ved under udvalgsbehandlingen, nemlig Danmarks Naturfredningsforening, jagtorganisationerne, Danmarks Biavlerforening, Forbrugerrådet og Dansk Ornithologisk Forening, der har haft en forhandling, hvor de har givet afkald? Eller hvem er det? Ministeren burde i hvert fald oplyse os om det; så må vi grave videre i det i udvalget for at få opklaret den spøgelseshistorie.

Så har jeg det også noget specielt med Greenpeace. Under udvalgsbehandlingen af B 74 var der, så vidt jeg kan se, ingen indvendinger imod, at Greenpeace fik ankeadgang. Greenpeace er den organisation, der dækker havmiljøet på en måde, som ingen af de andre gør det. Man kan selvfølgelig næv-

ne fiskerierorganisationerne, men deres sigte er langt snævrere. Det er Greenpeace, der har det internationale netværk, det er Greenpeace, der i allerhøjeste grad har hjulpet vores grønne miljøminister med at opretholde et grønt image, og jeg ved også, at vores miljøminister har påskønnet det. Han har givet Greenpeace Danmark lov til at citere ham i den retssag, som Greenpeace netop har vundet i Norge, hvor de får idel anerkendelse for deres dygtighed og saglighed. Vores minister har sagt til bladet *El og Energi* i en artikel, der handlede om Greenpeace's skorstensbesættelser på Skærbækværket: »Det er jo mine venner, og jeg føler med dem i det kolde vejr.« Men nu skal de altså ud i det kolde vejr igen, og jeg er meget spændt på, hvordan miljøministeren vil forklare, at de pludselig skulle være blevet nogle, vi ikke kan bruge til det her. Det er det eneste, jeg med virkelig spænding imødeser, ud over selvfølgelig hvis jeg kunne få en forklaring på den nævnte spøgelseshistorie om de såkaldte berørte interesseorganisationer.

Lone Dybkjær (RV):

Det radikale venstre kan give principiel tilslutning til lovforslaget, idet vi dog godt vil diskutere nogle enkeltheder i udvalget foranlediget af den debat, der har været her i salen i dag.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Jeg tror egentlig, at det gik op for mig, hvorfor lovforslaget her alligevel ikke indeholder en klageadgang for Greenpeace, for efter at have hørt fru Margrete Auken citere miljøministeren for at have udtalt, at Greenpeace er hans venner, er det helt klart, at det, ministeren forsøger at undgå, er at blive anklaget for ren og skær nepotisme; derfor har de gode mennesker i Greenpeace selvfølgelig måttet ud af lovforslaget. Det er lidt svært at finde en anden forklaring på det, og det er da i hvert tilfælde teoretisk en mulighed, at det er den forklaring, der er den korrekte. Det kan ministeren svare på bagefter.

Jeg har det sådan med forslaget, at jeg synes, det er udmærket, at man udvider ankeadgangen, men det er ganske ufatteligt, hvorfor Greenpeace ikke er med, specielt når man ser i det udkast til lovforslag, som er

[Anne Grete Holmsgård]

blevet sendt ud til organisationerne, og hvori der står:

»Greenpeace Danmark har ifølge sine vedtægter særlig til formål at undersøge forhold og offentliggøre oplysninger af betydning for bevarelse af truede havpattedyr og andre truede dyrearter og miljøet i almindelighed samt at udvikle og gennemføre programmer for beskyttelse af havpattedyr og andre truede dyrearter.«

Greenpeace Danmark med et medlemstal på ca. 20.000 er et led i den internationale organisation Greenpeace med i alt 1.138.000 medlemmer pr. 1. september 1984. Ifølge foreningens vedtægter skal denne på ingen måde kunne deltage i eller støtte nogen politisk kampagne til fordel for politiske partier, og ifølge den beskrivelse passer det jo smukt ind i billedet, at den selvfølgelig skal være klageberettiget; derfor var den også klageberettiget i det oprindelige lovforslag, men udgik så, til trods for at der i det nuværende barberede forslag står, at det, man skal kunne påklage, netop er dumpningstilladelser, de mest betydningfulde klåpninger og afbrændinger af materiale på havet. Jeg kender simpelt hen ingen organisation, der i den grad har beskæftiget sig med netop de tre forhold, som Greenpeace, og det tror jeg i øvrigt heller ikke ministeren gør. I hvert tilfælde bliver det nok lidt svært at navngive dem.

Det var det ene og vigtige kritikpunkt. Det andet er enslydende med et, SF også rejste. Hvorfor står der ikke, hvad det er for nogle berørte interesseorganisationer, der har frebadt sig klageadgang under råstofloven og i stedet for har sagt, at de ville være helt tilfredse med at få en repræsentant i henholdsvis bekæmpelsesmiddelrådet og det generelt sagkyndige råd? Hvorfor står det der ikke? Det kunne jeg da godt tænke mig at få oplyst, og selv om de eventuelt skulle have sagt det, vil jeg da godt sætte spørgsmålstegn ved, om det virkelig kan udgøre en rimelig kompensation for en ankeadgang. Det er selvfølgelig meget rart at få indblik i, hvad der foregår dér, men at det ligefrem skulle ske på bekostning af, at man har ankeadgang, forstår jeg simpelt hen ikke.

Ove Jensen (FP):

Resultaterne af den udvidede klageadgang, der i de sidste år er givet til alle mulige og i

mange tilfælde uvedkommende personer og organisationer, har været, at konkrete fornuftige projekter til gavn for samfundsøkonomien ofte er blevet forsinket, i nogle tilfælde i årevis, og i andre tilfælde er projekterne simpelt hen helt blevet opgivet, fordi ansøgerne er blevet trætte af at vente på den endelige afgørelse. Samtidig har der i de forskellige styrelser, hvor klagerne er blevet behandlet, været en masse offentligt ansatte beskæftiget til ingen verdens nytte.

Det er efterhånden sådan, at en person blot kan sende et postkort med to ord: jeg klager, over en hvilken som helst afgørelse. De ansøgere, der har energi og tålmodighed, får som regel til sidst deres projekter godkendt, men det er urimeligt at udvide denne klageadgang, og derfor afviser fremskridtspartiet forslaget.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg vil takke for den helt overvældende tilslutning til forslaget.

Det var jo sådan, at folketingsbeslutningen indeholdt tre initiativer. Dette er det ene. Et andet initiativ var en ændring af vandforsyningsloven, og den kommer. Det tredje initiativ var spørgsmålet om disse berørte interesseorganisationer i forbindelse med loven om kemiske stoffer og produkter.

Dette her er altså den første af denne tredeling, og når jeg har gjort opmærksom på, at den sidste ikke ønskes med, er det, fordi disse interesseorganisationer, som absolut ikke er så mystiske: Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og jagtorganisationerne, selv har ønsket ikke at komme med på denne måde, men derimod har ønsket at få lov til i fællesskab at udpege en repræsentant til bekæmpelsesmiddelrådet og til det generelt sagkyndige råd, fordi de følte derigennem, at de bedre fik tilgodeset deres synspunkter.

Det er korrekt, hvad der blev refereret heroppe angående min udtalelse om mine venner i Greenpeace, og det er da rigtigt, at man ikke skal belaste vennerne over evne. Det er også korrekt, at der i bemærkningerne til beslutningsforslaget var nævnt Greenpeace. Regeringen har den opfattelse, at de interesser, Greenpeace varetager i denne forbindelse, vil kunne varetages tilfredsstillende af de øvrige foreslåede organisationer.

[Miljøministeren]

Jeg har haft mange gode, saglige drøftelser med Greenpeace, det er korrekt. Det er en organisation på ca. 20.000 medlemmer, og er det sådan, at man i udvalget ønsker, at Greenpeace også skal være med i flokken, skal jeg gerne udarbejde et ændringsforslag.

Margrete Auken (SF):

Det takker vi naturligvis ministeren for, og vi er godt klar over, at ministeren ikke er interesseret i at belaste et venskabsforhold – jeg tror, han sagde over evne, uden at jeg helt kan se, hvor evnerne ligger i denne sammenhæng. Hvis det handler om Greenpeace' evner, tror jeg, at selv ministerens venskab vil de kunne klare, hvis de kan få noget arbejdsmæssigt fornuftigt ud af det. Men vi siger da tak, fordi vi kan få dem med, så den lille lapsus kommer i orden.

Jeg synes også, jeg mærkede mig, at ministeren ikke nævnte, hvad det var for nogle organisationer, der kunne varetage de interesser, som Greenpeace varetager. Han sagde bare, at de var dækket i forvejen, men nævnte ikke af hvilke organisationer, og det havde været ganske interessant at høre, om det var Danmarks Naturfredningsforening eller fiskerne, der kunne klare dette område. Det er der ikke noget der tyder på.

Så vil jeg lige gøre et par bemærkninger om den anden sag. Nu skal vi jo ikke have den klaret færdig nu, men da den er med i bemærkningerne, bliver vi nødt til at snakke om det.

Det er noget helt andet at være med til at udpege sagkyndige. Det gør jo også andre, som i øvrigt har klageadgang i henhold til andre love. De har udpegnings- og indstillingsret så vidt mig bekendt. Jeg er ikke helt klar over, hvordan dette kommissorium har set ud fra ministerens side, hvordan spørgsmålene har været lagt op, men det må jo være sådan, at vi i udvalget kan udbede os de responsager, der er kommet, og jeg vil gerne høre, om også Dansk Ornithologisk Forening var med i afvisningen. Ministeren nævnte kun tre af organisationerne, og jeg vil også gerne høre, om Forbrugerrådet var med i den. Vi hørte kun om sportsfiskerne, jagtorganisationerne og DN. Ministeren behøver ikke at svare her, det er klart. Vi tager det op i udvalget, og så må vi have det på plads.

Det, vi aldrig må glemme, er, at disse sager er besværlige, fordi de, det går ud over med denne klageadgang, ikke vil have det. Jeg tror, det var dræningsloven, det var piller ud af. Vi har set, hvordan man forsøger at blokere sagerne ved at hemmeligholde udledningstilladelser, og hvad ved jeg. Der er problemer her, og derfor må vi herindefra sige, at vi skal sikre, at den folkelige kontrol bliver ægte, uden at vi havner i det, som fremskridtspartiet åbenbart tror det drejer sig om; de kan åbenbart ikke læse indenad i lovgivningen eller følge med i den debat, der foregår, men det må jo blive et internt problem ude på højrefløjen.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Fru Margrete Auken efterlyste, hvem der eventuelt skulle varetage 'Greenpeace' tankegang. De er jo nævnt, og det er Danmarks Naturfredningsforening, Forbrugerrådet, Danmarks Havfiskeriforening, Dansk Fiskeriforening og Danmarks Sportsfiskerforbund. De er landsdækkende og har store medlemskarer. Blot denne oplysning.

Må jeg så sige, at når det bliver pålagt regeringen af folketinget at gennemføre en ordning, der omfatter tre forskellige initiativer, så opfatter jeg det som min opgave at søge at tilgodese i så vid udstrækning som muligt de ønsker, der kan være fra disse organisationers side. De har frabedt sig det, der har været fremme her, og det er på den baggrund, vi har afstået. Jeg er glad for, at problemet er rejst her, nu kan vi få det drøftet i udvalget, men givet er det, at det ikke er med begejstring, man trækker noget ned over hovedet på folk for at tilgodese ønsker, de ikke selv var klar over at de havde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.